

ДО ЮВІЛЕЮ**ДО 80-РІЧЧЯ ВІДОМОГО ПРОФЕСОРА СТОМАТОЛОГІЇ
ВАЛЕНТИНА ФЕДОРОВИЧА МАКЄЄВА****TO THE 80TH ANNIVERSARY OF THE FAMOUS PROFESSOR OF DENTISTRY
VALENTYN FEDOROVYCH MAKIEIEV**

Магльований А. В., Гриновець В. С., Синиця В. В.

*Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
м. Львів, Україна*

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2021.9.29>

Анотації

Цього року стоматологічній спільноті випала велика честь відзначати 80-річчя видатної особи української стоматології – лікаря, вченого, організатора медичної галузі, педагога Валентина Федоровича Макєєва.

Валентин Федорович – представник першого випуску стоматологічного факультету Львівського державного медичного інституту 1963 року.

За час багаторічної наукової діяльності професор В.Ф. Макєєв концентрував увагу на таких напрямках наукових досліджень, як діагностика, лікування та профілактика функціональної патології зубощелепної системи.

Професор В.Ф. Макєєв є автором понад 400 наукових та науково-методичних праць, у т.ч. 16 монографій, 25 авторських свідоцтв та 23 патентів України, опублікував 3 методичні рекомендації та 15 нововведень у галузевому реєстрі Міністерства охорони здоров'я України для практичної охорони здоров'я, а також словник стоматологічної термінології.

За спеціальністю «Ортопедична стоматологія» професор В.Ф. Макєєв підготував 2 докторів медичних наук, 35 кандидатів медичних наук, 35 магістрів медицини.

Ключові слова: В.Ф. Макєєв, українська стоматологічна школа, Львівський державний медичний інститут, кафедра ортопедичної стоматології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

В текущем году стоматологическому сообществу выпала большая честь отмечать 80-летие выдающейся личности украинской стоматологии – врача, ученого, организатора медицинской отрасли, педагога Валентина Федоровича Макеева.

Валентин Федорович – представитель первого выпуска стоматологического факультета Львовского государственного медицинского института 1963 г.

За время многолетней научной деятельности профессор В.Ф. Макеев концентрировал внимание на таких направлениях научных исследований, как диагностика, лечение и профилактика функциональной патологии зубочелюстной системы.

Профессор В.Ф. Макеев является автором более 400 научных и научно-методических трудов, в т.ч. 16 монографий, 25 авторских свидетельств и 23 патентов Украины, опубликовал 3 методические рекомендации и 15 нововведений в отраслевом реестре Министерства здравоохранения Украины для практического здравоохранения, а также словарь стоматологической терминологии.

По специальности «Ортопедическая стоматология» профессор В.Ф. Макеев подготовил 2 докторов медицинских наук, 35 кандидатов медицинских наук, 35 магистров медицины.

Ключевые слова: В.Ф. Макеев, украинская стоматологическая школа, Львовский государственный медицинский институт, кафедра ортопедической стоматологии Львовского национального медицинского университета имени Данила Галицкого.

This year the dental community had a great honor to celebrate the 80th anniversary of the outstanding personality of Ukrainian dentistry – doctor, scientist, organizer of the medical industry, teacher Valentyn Fedorovych Makieiev.

Valentyn Fedorovych – representative of the first graduation of the Faculty of Dentistry of the Lviv State Medical Institute in 1963.

During his many years of scientific activity, Professor V.F. Makieiev focused on such areas of research as diagnosis, treatment and prevention of functional pathology of the dental system.

Professor V.F. Makieiev is the author of over 400 scientific and scientific-methodical works, incl. 16 monographs, 25 copyright certificates and 23 patents of Ukraine, 3 methodological recommendations and 15 innovations were published in the sectoral register of the Ministry of Health of Ukraine for practical health care, as well as a dictionary of dental terminology.

Professor V.F. Makieiev trained 2 doctors of medical sciences, 35 candidates of medical sciences, 35 masters of medicine in the specialty “Orthopedic dentistry”.

Key words: V.F. Makieiev, Ukrainian dental school, Lviv State Medical Institute, Department of Prosthetic Dentistry, Danylo Halytsky Lviv National Medical University.

Стоматологічна університетська школа у Львові – одна зі складових частин української стоматології, історію якої творять непересічні талановиті особистості. Цього року стоматологічна спільнота має честь відзначати 80-річний ювілей видатної постаті української стоматології – лікаря, науковця, організатора медичної галузі, педагога Валентина Федоровича Макєєва. Пов’язавши своє життя зі стоматологією, а власне львівською школою стоматології, професор В.Ф. Макєєв невтомно і наполегливо працює над вирішенням професійних питань, незважаючи на відповідальні напрями, які доводилося очолювати. Відзначаючи цю дату, необхідно підкреслити і 55 років науково-педагогічного внеску для Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, зокрема кафедри ортопедичної стоматології.

Відзначаючи важливу подію в історії львівської університетської стоматології другої половини ХХ сторіччя – створення стоматологічного факультету у Львівському державному медичному інституті (1958 р.), який нерозривно пов’язаний з людиною, котра продовжила і продовжує кращі традиції львівської стоматологічної школи, а саме професором Валентином Федоровичем Макєєвим. Валентин Федорович – представник першого випуску стоматологічного факультету Львівського державного медичного інституту 1963 р. Ще з 1966 р., працюючи практикуючим лікарем, він тісно пов’язав своє життя з Львівським державним медичним інститутом та науковою школою стоматології, вступивши до аспірантури на кафедру ортопедич-

ної стоматології, працював під керівництвом професора Якова Михайловича Збаржа [1].

У 1970 р. В.Ф. Макєєв захистив кандидатську дисертацію на тему «Морфологічна характеристика зубних рядів і щелеп у хворих з вродженим незрошенням піднебіння». Наприкінці 70-х рр., упродовж 10 років, Валентин Федорович працює на посаді вченого секретаря ЛДМІ. З 1976 року В.Ф. Макєєв – доцент кафедри ортопедичної стоматології, а у 1996 році йому присвоєно звання професора. У період з 1981 по 2012 рік обіймає посаду завідувача кафедри ортопедичної стоматології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. У 2009 році професору Макєєву на підставі захищеної дисертаційної роботи на тему «Клініка, діагностика та концептуальні основи ортопедичних заходів у комплексному лікуванні дефектів та деформацій зубощелепної системи хворих з незрошенням верхньої губи і піднебіння» присвоєно науковий ступінь доктора медичних наук [2; 3].

Упродовж багатолітньої наукової діяльності професор В.Ф. Макєєв акцентував увагу на таких напрямках наукових досліджень, як діагностика, лікування та профілактика функціональної патології зубощелепної системи, зокрема,

- порушень оклюзійних співвідношень та патології скронево-нижньощелепних суглобів;
- вивчення впливу на організм людини біоматеріалів, що застосовують в ортопедичній стоматології;
- опрацювання нових методів стоматологічної імплантації;

– удосконалення методів ортопедичного лікування захворювань пародонта;

– опрацювання питань ортопедичного лікування суцільнолитими металокерамічними конструкціями, бюгельними протезами з опорою на телескопічні коронки й різні види атачменів;

– комплексне лікування вроджених та набутих дефектів і деформацій зубощелепної системи.

В.Ф. Макєєв гідно продовжує напрями своїх учителів-наставників – професорів Якова Михайловича Збаржа, Сергія Йосиповича Криштаба, Олександра Васильовича Ковалю, Любомири Антонівни Луцик та ін.

Професор В.Ф. Макєєв є автором понад 400 наукових і науково-методичних праць, 6 монографій, 12 авторських свідоцтв та 18 патентів України. Ним отримано 25 авторських свідоцтв, 23 патенти України, видано 3 методичні рекомендації і 15 інформаційних листів-нововведень МОЗ України для практичної охорони здоров'я. Видано 16 монографій, навчальний посібник, словник стоматологічних термінів.

У створеній Львівській університетській школі ортопедичної стоматології професор Макєєв ділиться своїми знаннями та проводить вишкіл молодих науковців. Його учні примножують своїми досягненнями здобутки з цієї спеціальності. За спеціальністю «Ортопедична стоматологія» професор В.Ф. Макєєв підготував 2 докторів медичних наук, 35 кандидатів медичних наук, 35 магістрів медицини.

На сьогодні учні професора В.Ф. Макєєва очолюють не одну кафедру стоматології у вищих навчальних закладах України. Під керівництвом та за сприяння проф. Макєєва захистили кандидатські дисертації і прийняті на посади асистентів і доцентів кафедри О. Завадка, О. Томашевський, С. Кузів, Б. Заліський, О. Матвійчук, Т. Палков, А. Лесів, В. Годований, І. Чучмай, П. Щерба, М. Угрин, В. Кухта, Н. Дидик, М. Сегал, В. Шибінський, О. Завойко, О. Стиранівська, У. Телішевська, О. Когут, Т. Неміш, Н. Ключковська, Г. Олійник, Р. Гуньовська, Н. Микиевич, Г. Мартінек, Л. Лещук, Р. Кулінченко, О. Телішевська, О. Кирманов, А. Олійник,

А.-С. Крупник, С.-Р. Готь, Р. Нестор, О. Заяць, С. Пещук, П. Брехлічук, Т. Белас.

Такими рисами характеру, як чесність, відвертість, принциповість, вимогливість до себе і співпрацівників, професор В.Ф. Макєєв завоював заслужений авторитет у середовищі науковців, практичних лікарів та пацієнтів. Це дало можливість за роки наполегливої праці досягти переконливих наукових результатів, вагомих практичних здобутків, створити нові привабливі можливості для колективу лікарів та налагодити тісні зв'язки з іншими школами стоматології як в Україні, так і поза її межами. Серед відомих праць професора В.Ф. Макєєва – такі монографії та посібники, як: Атлас мікроанатомії органів ротової порожнини (Львів: Наутілус (співавт., 1998), Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці (Львів: Наутілус (співавт., 2000), Ортопедичні методи лікування хворих із вродженими незрощеннями верхньої губи та піднебіння (Львів: Кварт (співавт., 2013) та ін.

Валентин Федорович – заслужений професор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (2010), лауреат нагороди Ярослава Мудрого Академії наук Вищої школи України (2000), Асоціацією стоматологів України нагороджений відзнакою «За заслуги у галузі ортопедичної стоматології ім. С.Й. Криштаба» (2012) [4; 5].

Показовою є невтомна та наполеглива праця професора В.Ф. Макєєва у напрямі організації та подальшого розвитку стоматологічної громади та її згуртування. Професор В.Ф. Макєєв – член координаційної ради Асоціації стоматологів України, президент Асоціації стоматологів України, науковий редактор часопису «Новини стоматології», член редакційних рад наукових стоматологічних часописів «Вісник стоматології», «Современная стоматология», «Український стоматологічний альманах» та ін. [4].

З нагоди ювілею від стоматологічної громади, учнів, послідовників та студентів найкращі вітання для професора Валентина Федоровича Макєєва із побажаннями сил та наснаги для подальших наукових звершень, втілення у практику нових планів, процвітання створеної ним сучасної львівської наукової школи ортопедичної стоматології.

Рис 1. Професор Валентин Макєв

Рис. 2. Кафедра ортопедичної стоматології ЛДМУ (1969 р.)

(Верхн. ряд, зліва направо: зав. лаб. Л.С. Прихода, асп. Р.А. Гумецький, зуб. техн. Г.А. Білявський, асп. В.Ф. Макєв, асист. к.м.н. Л.М. Ковбасюк, зуб.тех. І.В. Вернер, асист. С.А. Шмерцлер, зуб. тех. О.Д. Федун, асп. А. Алемкулов, зуб. тех. Сун Чен Лі. Сидять: лабор. Я. Челяк, Д.М. Войтович, асист. Л.Д. Чучмай, доц. В.В. Пінчук, зав. каф., проф. Я.М. Збарж, доц. Б.О. Мартинек, асист. Л.П. Барінова, асист. Д.Ю. Леонтович, асист. М.Д. Халавка

Рис. 3. 35 років кафедри ортопедичної стоматології

1-й ряд знизу (зліва направо) – В.А. Лабунець, Ю.О. Ріберт, О.І. Оніщенко, Д.М. Король, В.В. Рубаненко, О.М. Левитов, В.І. Гризогуб, В.Ф. Макєєв, А.М. Левкович, В.П. Неспрядько, К.М. Косенко, О.В. Павленко, М.О. Бордовський
2-й ряд (зліва направо) – А.Ю. Кордіяк, Ю.Б. Мартінек, Р.П. Гуньовська, М.М. Угрин, Л.М. Мунтян, М.Р. Челюк, О.О. Александров, Р.А. Гумецький, Л.П. Бойко, Т.Ю. Неміш, Б.О. Мартінек, Е.Я. Варес, Л.М. Завойко, Л.Г. Перетятко, Т. Палков, К.Т. Когут-Глинна, М. Макаруха, О.Д. Федун, В.І. Редько, Я.В. Заблоцький
3-й ряд (зліва направо) – О.Г. Томашевський, С. Кулик, С.Є. Лещук, І.М. Сидорук, І.С. Порождко, Р.М. Ступницький, О. Караповський, А.Є. Завадка, Б.М. Заліський, О.Я. Матвійчук, А.Й. Лесів, І.В. Вернер, стажер з Лівану, О.В. Сай, Н.М. Дидик, стажер з Лівану, стажер з Лівану, О. Лось, О.Є. Завадка

Рис. 4. У Музеї стоматології ЛНМУ ім. Данила Галицького (зліва направо: доц. В.С. Гриновець, проф. Р.З. Огоновський, проф. В.Ф. Макєєв, проф. А.В. Магльований, проф. В.М. Зубачик, доц. В.Я. Шибінський)

Література

1. Львівський державний медичний інститут. Львів : Словник, 1994.
2. Ступницький Р.М., Магльований А.В., Гриновець В.С., Кухта В.С. Стоматологічному факультету у Львові – 50 років. Львів, 2008.
3. Макеєв В.Ф., Зіменковський Б.С., Гжегоцький М.Р., Луцик О.Д. Професори Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784–2006. Львів : Наутілус, 2006.
4. Зіменковський Б.С., Гжегоцький М.Р., Луцик О.Д., Гриновець В.С., Гриновець А.Г. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького – 230. Історичне ювілейне видання. Київ : ТОВ «Логос Україна», 2014. 295 с.
5. Кордіяк А.Ю., Гриновець В.С., Гриновець В.І. До 75-річчя від дня народження професора Макеєва Валентина Федоровича. *Стоматологічні новини* : зб. праць з актуальних проблем стоматології. Вип. 15. / За редакцією проф. В.Ф. Макеєва. Львів, 2016. С. 9–10.

References

1. Dictionary. (1994). Lvivskyi derzhavnyi medychnyi instytut. Lviv [in Ukrainian].
2. Stupnytskyi R.M., Mahlovanyi A.V., Hrynovets V.S., Kukhta V.S. (2008). *The Faculty of Dentistry in Lviv is 50 years old*. Lviv [in Ukrainian].
3. Makieiev V.F., Zimenkovskyi B.S., Gzhehotskyi M.R., Lutsyk O.D. (2006). *Professors of Danylo Halytsky National Medical University of Lviv: 1784–2006*. Lviv: Nautilus [in Ukrainian].
4. Zimenkovskyi B.S., Hzhhehotskyi M.R., Lutsyk O.D., Hrynovets V.S., Hrynovets A.H. (2014). *Danylo Halytsky National Medical University of Lviv – 230. Historical anniversary edition*. Kyiv, TOV “Lohos Ukraina” [in Ukrainian].
5. Kordiiak A.Yu., Hrynovets V.S., Hrynovets V.I. (2016). *To the 75th anniversary of the birth of Professor Valentin Fedorovich Makeev. Dental news: coll. works on topical problems of dentistry*. Makieiev V.F. (Ed.). Lviv [in Ukrainian].